

Kommunstyrelsens utskott
för näringsliv och tillväxt

Remiss av delbetänkande från Miljömålsberedningen med förslag om en klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige, (SOU 2016:47)

Sammanfattning

Miljömålsberedningen har fått i uppdrag av regeringen att föreslå ett klimatpolitiskt ramverk och en strategi för en långsiktig klimatpolitik. Uppdraget har delats upp i två delar och i detta delbetänkande redovisar Miljömålsberedningen ett förslag till klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige.

Örebro kommun är mycket positiva till förslaget som presenteras. Det framgår tydligt i beredningens förslag att lokala och regionala aktörer har en nyckelroll i omställningen och beredningen lyfter fram flera förslag som skulle underlätta för kommuner att uppnå klimatmålen. Förslagen som presenteras behöver dock i många fall utredas vidare, vilket betyder att mycket arbete återstår innan åtgärder finns presenterade och kan beslutas inom alla områden. Föreslagna utredningar behöver därför genomföras med högsta prioritet.

Att konsumtionsperspektivet inte inkluderats i målsättningarna tycker Örebro kommun är olyckligt, samt att finanser inte hanteras alls i strategin. För att generationsmålet ska kunna nås krävs ett helhetsgrepp om växthusgasutsläppen.

Bakgrund

Miljö- och energidepartementet har inkommit med en remiss till Örebro kommun gällande ett förslag om en klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige. Den 18 december 2014 beslutade regeringen att ge Miljömålsberedningen i uppdrag att föreslå ett klimatpolitiskt ramverk och en strategi för en långsiktig klimatpolitik. Genom detta uppdrag övertog beredningen det uppdrag som tidigare getts om klimatfärdplan 2050, samtidigt som det beslutades att de två uppdragen om luft och klimat skulle samordnas (Miljömålsberedningen hade den 10 juli 2014 fått i uppdrag att föreslå en strategi för en samlad luftvårdspolitik). Uppdraget om klimat har sedan delats in i två delar.

I det första delbetänkandet, om ett klimatpolitiskt ramverk, presenterade Miljömålsberedningen ett förslag till långsiktigt klimatmål för Sverige samt en klimatlag med regler för uppföljning och redovisning. Förslaget redovisades i mars 2016. Det långsiktiga målet innebär att Sverige inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser år 2045, vilket betyder en minskning av växthusgasutsläppen från svenskt territorium med 85 procent (jämfört med 1990).

I detta delbetänkande presenteras etappmål, styrmedel och åtgärder för en samlad klimat- och luftvårdspolitik.

Mål och styrmedel för energipolitiken behandlas inte inom ramen för Miljömålsberedningens uppdrag, dessa frågor hanteras av Energikommissionen.

Strategi för en samlad och långsiktig klimatpolitik

Nedan lyfter Örebro kommun fram ett antal av de förslag som presenteras av Miljömålsberedningen i remissen ”*En klimat och luftvårdsstrategi för Sverige*” (SOU 2016:47). Förslag och bedömningar från Miljömålsberedningen presenteras i punktform, med efterföljande synpunkter från Örebro kommun.

Kapitel 5.1 - Etappmål för den icke-handlande sektorn

- Utsläppen i Sverige i den icke-handlande sektorn bör senast år 2030 vara 63 procent lägre än utsläppen år 1990. Högst 8 procentenheter av utsläppsminskningarna får ske genom kompletterande åtgärder.
- Utsläppen i Sverige i den icke-handlande sektorn bör senast år 2040 vara 75 procent lägre än utsläppen år 1990. Högst 2 procentenheter av utsläppsminskningarna får ske genom kompletterande åtgärder.

Med kompletterande åtgärder avses till exempel reduktioner som uppstår till följd av åtgärder utanför Sveriges gränser och/eller till följd av ökat kolupptag i skog och mark. På sikt kan även koldioxidavskiljning och lagring av koldioxid räknas.

Synpunkter Örebro kommun: Örebro kommun är mycket positiva till fastställandet av etappmål för att precisera riktningen mot målet om nettonollutsläpp till 2045. Att de föreslagna etappmålen inte tar hänsyn till hur utsläppen ser ut ur ett konsumtionsperspektiv tycker kommunen dock är mycket olyckligt. Etappmålen är också svåra att jämföra med det långsiktiga målet till 2045 då de inte är formulerade på samma sätt (målet till 2045 omfattar både den handlande och den icke-handlande sektorn).

Kommunerna har flera roller i klimatomställningen, som utformare av systemet, upphandlare av varor och tjänster och som part i dialogen med medborgare, näringsliv och det civila samhället. En aktiv dialog mellan den nationella och lokala nivån är därför viktig för att kommunerna ska ges de rätta förutsättningarna för att driva utvecklingen i riktning mot de lokala och nationella målen.

Kapitel 5.4 - Sektorsmål för inrikes transporter

- Inför ett utsläppsmål för inrikes transporter (utom inrikes flyg som ingår i EU:s system för handel med utsläppsrätter) som innebär att utsläppen av växthusgaser från transportsektorn ska minska med minst 70 procent senast år 2030, jämfört med år 2010.

Synpunkter Örebro kommun: Då transportsektorn står för den största andelen av utsläppen inom den icke-handlande sektorn tycker kommunen att det är bra att det formuleras ett specifikt mål för detta och att centrala styrmedel tas fram som kan leda utvecklingen i rätt riktning. Men skulle det inte finnas ett värde i att även fastställa sektorspecifika mål för övriga sektorer? Det skulle kunna ge en ökad tydlighet och riktning mot de övergripande målen och även kunna vara ett stöd i uppföljningen.

Kapitel 6.1 - Centrala horisontella strategier och åtgärder

- Att regeringen i samband med nästa översyn av respektive samhällsmål ser över och vid behov omformulerar målen så att de är förenliga med klimatmålen.
- Att det införs bestämmelser om konsekvensanalys avseende effekter på klimatet i kommittéförordningen och förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning.

Synpunkter Örebro kommun: Örebro kommun ser positivt på att klimatmålen integreras i övriga samhällsmål och politikområden samt att det införs bestämmelser om att alla utgiftsområden ska konsekvensanalyseras, med avseende på klimateffekter.

Kapitel 6.3 - En närings- och innovationspolitik med klimatinriktning

- Det befintliga offentliga stödet till företag bör i ökad utsträckning styras mot tillämpningar med stor potential att minska utsläpp av växthusgaser, både i Sverige och i omvärlden.
- Regeringen bör ge Vinnova, i samråd med berörda myndigheter, i uppdrag att utreda hur en större andel av innovationsstödet till företag kan riktas mot klimatrelevanta innovationer samt föreslå hur formerna för samverkan mellan staten och näringslivet kan utformas.

Synpunkter Örebro kommun: Alla aktörer måste ställa om för att samhället ska utvecklas i en hållbar riktning. Att i större utsträckning ge riktade stöd till företag som har stor potential att minska sina utsläpp eller som vill vara med och utveckla nya innovationer är därför ett viktigt verktyg och en ”morot” för företag i omställningen. Kommunen vill dock poängtera vikten av att hitta rätt vägar för att nå näringslivet. Det är bra att det finns stöd att få men om informationen inte når ut finns det en risk att många bidrag inte används fullt ut. Kommunikationsinsatser, som inkluderar viktiga aktörer, är centralt.

Här vill kommunen också framhålla den vikt som offentlig upphandling har i klimatomställningen. Innovationsupphandling kan användas för att premiera nytänkande och bidra till en effektiv användning av skattemedlen. Genom innovationsupphandling kan samhällsutmaningar mötas, samtidigt som tillväxt och hållbara och innovativa företag främjas.

Kapitel 6.5 - Strategier för material- och energihushållning i samhället, cirkulär ekonomi och delande ekonomi stödjer klimatstrategin

- Miljömålsberedningen bedömer att det finns stora möjligheter att ytterligare förstärka och ta tillvara potentialen i att effektivisera material- och energianvändning. Resurseffektivitet bör därför vara ett övergripande mål till stöd för klimatpolitiken. Det offentliga behöver också styra så att nya teknologier integreras i samhället på ett effektivt sätt som skapar bästa möjliga resursutnyttjande.

Synpunkter Örebro kommun: Det behövs styrmedel som bidrar till ökad resurseffektivitet genom ökad återanvändning och reparation av varor och produkter. Mängden fossil plast måste också minska i samhället och här behövs en nationell plan och styrmedel som verkar för detta.

Kapitel 6.6 - Det lokala och regionala klimat- och luftarbetet

Kommunerna har en stor möjlighet och ett stort ansvar att bidra till en minskad klimatpåverkan och en förbättrad luftkvalitet.

- Ge Boverket och Naturvårdsverket i uppdrag att utveckla en samordnad vägledning för miljöbedömningar till regelverken för samhällsplanering (såsom plan- och bygglagen, infrastrukturlagstiftningen, regelverken för det regionala utvecklingsarbetet samt miljöbalken) för en mer samordnad planering där klimatmålen kan uppnås genom att ge mer tyngd åt de viktigaste miljöaspekterna i varje planprocess.
- Ge Boverket i uppdrag att ta fram vägledning för hur länsstyrelserna ska vägleda kommunerna tidigt i planprocessen utifrån ett helhetsperspektiv som omfattar avvägningar mellan olika samhällsintressen för en minskad klimatpåverkan.
- Ge Boverket och länsstyrelserna, i samarbete med Sveriges kommuner och landsting (SKL), i uppdrag att genomföra en kunskapshöjande insats hos de aktörer som ansvarar för samhällsplaneringen i att använda miljöbedömningsverktyget så att samhällsplaneringen styr mot klimatmålen. Även övriga aktörer inom samhällsbyggandet bör ges möjlighet till kunskapshöjning om planeringssystemet och dess tillämpning.
- Ge berörda myndigheter i uppdrag att i samband med ovan beskrivna insatser utreda behovet av ändringar i gällande regelverk för att samhällsplaneringen i ökad grad ska styra mot klimatmålen.

Synpunkter Örebro kommun: Örebro kommun håller med om att kommunerna har en nyckelroll i klimatomställningen och att det krävs centrala styrmedel och resurser som underlättar för kommunerna i arbetet för en hållbar samhällsplanering. Det kommunala förbudet mot att ställa tekniska särkrav vid byggnation är ett stort hinder för de som vill gå före och detta är något som kommunen särskilt vill poängtera.

Kommunen vill även lyfta fram att Lagen om allmänna vattentjänster (LAV) i vissa fall motverkar Plan- och bygglagens intentioner och klimat- och hållbarhetsarbetet. Tillämpningen av LAV gör att ganska små grupper av hus, av hälso- och miljöskäl, måste bli kommunalt verksamhetsområde för VA. Den resursbrist som finns i VA-branschen, det ökade arbetet för kommunen, kostnader, förrättningar och tid som åtgår, gör dock att det för aktörerna är ”enklare” att bygga spridd bebyggelse (några hus här och där) på landsbygden där det går att ha enskilt VA. Detta är dock sämre klimatmässigt. Ur hållbarhetssynpunkt önskar kommunen att den nya bebyggelsen på landsbygden i huvudsak lokaliseras till befintliga byar, längs stråk med god kollektivtrafik i närheten av orter med service. Men tillämpningen av lagstiftningen kring VA blir tyvärr en motverkande kraft.

Örebro kommun anser också, i enlighet med intentionen i lagen, att avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) ska göras tidigt så att MKB-arbetet och planarbetet kan ske parallellt. Kommunen ser dock att det finns en risk att miljöbedömningen kommer in för sent i processen om samrådet kring avgränsning av MKB, med länsstyrelsen, inte kan genomföras förrän länsstyrelsen sett det aktuella planförslaget. Tillämpningen av lagen kan därför göra att miljöfrågorna kommer in för sent i processen.

Det måste också till ett ökat samarbete mellan den lokala och regionala nivån i planeringsfrågor för att nå de gemensamma målen.

Kapitel 7.2 - Transporteffektivt samhälle

- I den mån stadsmiljöavtal ingås bör dessa utvecklas till ett instrument för hållbart samhällsbyggande och förtätning som kombinerar bostadsbyggande, infrastruktur, kollektivtrafik och minskad biltrafik och läggs in som en del i den nationella infrastrukturplanen för 2018–2027.
- Trafikförordningen respektive Lagen om rätt för kommun att ta ut avgift för vissa upplåtelser av offentlig plats, bör ändras så att kommuner ges möjlighet att införa miljözon för lätta fordon och differentiera avgift på parkeringsplatser utifrån fordons miljöegenskaper. Vidare bör ytterligare möjligheter att delegera viss beslutsrätt till kommunerna vad gäller införande av lokala styrmedel på trafikområdet utredas.
- Reseavdragssystemet bör ses över så att dess utformning i högre grad gynnar resor med låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar samtidigt som avdraget fyller sitt ursprungliga syfte.

Synpunkter Örebro kommun: Stadsmiljöavtalen bör, förutom satsningar på kollektivtrafik, även omfatta cykelåtgärder (vilket regeringen också föreslår i budgetpropositionen för 2017). Örebro kommun håller med om att stadsmiljöavtalen fortsatt bör riktas mot de största kommunerna men att det, som beredningen framhåller, då är viktigt att medel för ökad kollektivtrafik-, gång- och cykelanvändning också avsätts för andra delar av landet.

Örebro kommun välkomnar Miljömålsberedningens förslag när det gäller att ge kommuner ökad beslutanderätt för införande av lokala styrmedel på trafikområdet. Alla kommuner i landet har olika förutsättningar och det bedöms därför vara mest rimligt att respektive kommun har ett handlingsutrymme att själv rikta styrmedel dit de ger störst lokal klimatnytta. Att till exempel kunna reservera parkeringsplatser till miljöbilar eller laddande elbilar är något som Klimatkommunerna (nätverk där Örebro kommun är medlem) tidigare påtalat skulle öka kommuners möjligheter att uppnå sina klimatmål.

Klimatbelastningen från anställdas resor till och från arbetet är betydligt större än alla resor i tjänsten. Ett par förändringar i skattesystemet skulle kunna påverka resevalen till liten kostnad för samhället. Det handlar bland annat om att förändra reseavdragen, där huvuddelen av pengarna idag går till att subventionera bilpendling i storstadsregionerna. En förändring av reseavdragssystemet skulle därför kunna leda till att minska bilens inflytande och i större utsträckning gynna resor med låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar. Kommunen ser därför positivt på Miljömålsberedningens förslag om att utreda och se över systemet och uppmanar till att detta sker skyndsamt. Cykelförmåner bör göras avdragsgilla för arbetsgivaren (idag är cykling avdragsgillt bara om det sker på gymmet). Att göra kollektivtrafikresor till och från arbetet till en skattefri löneförmån, eller göra det möjligt med bruttolöneavdrag för kollektivtrafikbiljetter, kan också bidra till att minska bilanvändningen.

Kapitel 7.3 och 7.5 - Effektivare fordon samt Arbetsmaskiner

- Sverige ska fortsätta vara pådrivande för att koldioxidkraven på personbilar och lätta lastbilar stegvis skärps jämfört med nu beslutade nivåer. Dessa krav bör på sikt innebära att nya fordon ska klara nollutsläpp räknat i ett livscykelperspektiv.

- Sverige bör även driva på för att det inom EU ska utvecklas koldioxidutsläppskrav för tunga fordon.
- Beskattnings- och förmånsreglerna för bilar bör utformas så att de stödjer en snabb svensk introduktion av fordon med särskilt låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar. Reglerna bör successivt skärpas.
- Utsläppskrav i offentlig upphandling bör utvecklas så att de stödjer utvecklingen av energieffektiva tunga fordon med särskilt låga utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar räknat i ett livscykelperspektiv.
- Sverige bör verka för gemensamma koldioxidkrav på motorer till arbetsmaskiner inom EU.

Synpunkter Örebro kommun: Örebro kommun håller med om att Sverige ska fortsätta driva på utvecklingen inom EU så att kraven på personbilar och lätta lastbilar skärps och att det utvecklas krav gällande koldioxidutsläpp för tunga fordon och arbetsmaskiner. Gällande arbetsmaskiner, som är en heterogen grupp av arbetsfordon och redskap, håller kommunen med om att en kartläggning av de arbetsmaskiner vars utsläpp är dåligt kartlagda behöver genomföras för att se vart det är mest effektivt att vidta åtgärder. Metoder för mätning och redovisning av bränsleförbrukning måste också utvecklas, då detta är en förutsättning för att kunna ställa koldioxidkrav. Kommunen ställer sig även bakom att beskattnings- och förmånsreglerna för bilar bör stödja och ligga i linje med klimatmålen.

Kommuner har stor möjlighet att genom krav i upphandling driva marknaden i en hållbar riktning. Örebro kommun instämmer i att utsläppskraven bör utvecklas och vill särskilt lyfta fram uppföljningen.

Kapitel 7.4 - Förnybara drivmedel

- Regeringen bör så snabbt som möjligt för riksdagen presentera förslag till regler som ger mer långsiktigt hållbara och stabila villkor för biodrivmedel.

Synpunkter Örebro kommun: Detta är ett mycket viktigt förslag och avgörande i omställningen till ett hållbart samhälle. För att fordons- och drivmedelstillverkare, men också kommuner, ska våga satsa och göra investeringar krävs det att det finns en långsiktig och tydlig spelplan att förhålla sig till. Här vill Örebro kommun också lyfta fram vikten av att livscykelperspektivet måste finnas med i diskussionen när reglerna tas fram.

Kapitel 8.3 - Bostäder, lokaler och byggande

- Utvärdera effekten av förbudet i plan- och bygglagen för kommuner att ställa särkrav på byggnadsverks tekniska egenskaper vid planläggning.
- Överväg inrättande av ett nationellt kunskapscentrum för energieffektivt byggande och förvaltning, livscykelanalys samt förnybar energi.

Synpunkter Örebro kommun: Kommunen ser mycket positivt på förslaget att utvärdera effekten av förbudet, mot att ställa tekniska särkrav på byggnadsverk, som finns i plan- och bygglagen. Som kommunen ser det motverkar förbudet utvecklingen mot ett hållbart byggande och är ett hinder för kommuner att uppnå sina energi- och klimatmål. Att flera kommuner, däribland Örebro kommun, ställer eller har ställt kommunala energikrav ska ses som ett tecken på att energikraven i Boverkets byggregler är alldeles för lågt ställda för att vara utvecklingsdrivande och

bidra till måluppfyllelse. Om kommunerna inte får ställa egna krav behöver energikraven i Boverkets byggregler skärpas.

Miljömålsberedningen konstaterar att i takt med att de negativa klimat- och miljöeffekterna från bostäder flyttar från driftfasen till produktionsfasen blir det allt viktigare att klimat- och miljöpåverkan från bostadens hela livscykel analyseras. Livscykelperspektivet bör vara en utgångspunkt vid analys av miljöpåverkan för all ny- och ombyggnad liksom vid förvaltning av befintlig bebyggelse. Samma sak bör gälla för anläggningsarbeten. Örebro kommun håller med om detta och ser ett behov av ökad kunskapsspridning inom området.

Beredningen framhåller också att systemgränsen för byggnaders energiprestanda bör fokusera på använd energi i stället för levererad (köpt) energi. Örebro kommun håller med om detta. Valet av systemgränser får inte möjliggöra avkall på byggnaders klimatskal. Örebro kommun anser att kraven i första hand bör utgå från byggnaders energibehov, det vill säga att de har ett bra klimatskal. Därför bör det även finnas krav på värmeförlusttal. Detta eftersom framtidens energisystem är svåra att förutse, men däremot kan man fastslå att värmesystem byts oftare än klimatskal.

Kapitel 8.4 - Jordbruk

- Miljömålsberedningen bedömer att utsläppen från livsmedelskonsumtionen behöver minska, vilket bland annat kan göras genom ändrade kostvanor/menyer och minskat matsvinn. Beredningen skriver att en ökad konsumtion och produktion av svenskproducerat kött, på bekostnad av det importerade, ger förutsättningar för en produktion med globalt sett lägre utsläpp och kan också underlätta uppnåendet av andra miljömål. Det behövs därför åtgärder för att underlätta både för privata och offentliga konsumenter att konsumera livsmedel med lägre miljöpåverkan.

Synpunkter Örebro kommun: Kommunen har här en viktig roll som stor konsument och offentlig upphandling är ett kraftfullt verktyg för att ställa krav på vilka livsmedel som köps in. Det som dock inte nämns är att kommunen aldrig kan ställa krav på att köttet ska vara svenskt. I många kommuner finns dock en politisk vilja att köttet som köps in uppfyller de svenska djurskyddskraven och med den nya upphandlingslagstiftningen kan det förhoppningsvis bli lättare att ställa mer specificerade krav, till exempel med hjälp av olika märkningar. Stödet från Upphandlingsmyndigheten i fråga om upphandlingskriterier och support kan utvecklas ytterligare när det gäller livsmedelsområdet.

Kapitel 10.1 - Förbättrad uppföljning av utsläpp kopplade till import och export

- Uppföljningen av växthusgasutsläpp kopplade till import och export kan förbättras genom fördjupade analyser inom områden med särskilt stor klimatpåverkan samt genom användning av fler indikatorer.
- I enlighet med generationsmålet och miljömålet om Begränsad klimatpåverkan kommer Sverige behöva överväga att vidta åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser kopplat till konsumtion.

Synpunkter Örebro kommun: Örebro kommun poängterade i remissvaret till delbetänkandet ”*Ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige*” att strategier och åtgärder för att motverka utsläppen från konsumtionen behöver utvecklas. Örebro kommun vill se tydligare styrmedel som innebär att varor och tjänster får bära sina klimatkostnader. Som nämndes under avsnittet ”Jordbruk” ovan har kommunen stor möjlighet att påverka konsumtionen, både genom informationsspridning och dialog med medborgarna (till exempel i skolor) och som upphandlare av varor och tjänster.

Kommunen vill se ett tydligare nationellt stöd, samordning och en nationell färdplan, med ett utpekat mål, när det gäller hur vi ska minska påverkan från vår konsumtion. Gemensamma riktlinjer och metoder för beräkning och uppföljning av konsumtionsrelaterade utsläpp är önskvärt.

Övrigt

Gröna finanser är ett viktigt område i klimatomställningen och flera kommuner, däribland Örebro, har emitterat gröna obligationer och tagit beslut om att divestera och hitta metoder för att mäta olika fonders klimatbelastning. Örebro kommun saknar detta område i Miljömålsberedningens delbetänkande.

Strategi för en samlad luftvårdspolitik

Flera av förslagen till strategier och åtgärder som presenteras i strategin för en samlad luftvårdspolitik är samma som presenteras i en strategi för en samlad klimatpolitik ovan. Om förslagen nämns ovan presenteras de inte under detta avsnitt.

Kapitel 15.2 - Förslag till nya etappmål för luftföroreningar

Utöver klimatfrågan innehåller betänkandet en strategi för en samlad luftvårdspolitik. Det konstateras att de tidigare etappmålen inom miljömålssystemet är inaktuella eller uppnådda. Fyra nya etappmål föreslås:

- Andelen persontransportresor med kollektivtrafik, cykel och gång i Sverige ska vara minst 25 procent 2025, uttryckt i personkilometer, i riktning mot målet att på sikt fördubbla marknadsandelen för gång-, cykel-, och kollektivtrafik.
- Utsläppen av bens(a)pyren, partiklar PM_{2,5} och sot från småskalig vedeldning ska minska kontinuerligt till år 2020.
- Senast år 2019 ska det vara klarlagt hur stora utsläppsminskningar från småskalig vedeldning som krävs för att preciseringarna i miljömålet *Frisk luft* ska nås. Utsläppsminskningarna ska anges i termer av minskade utsläpp av bens(a)pyren, partiklar PM_{2,5} och sot.
- Begränsad intransport av luftföroreningar.
- Uppfylla takdirektivets utsläppsåtaganden.

Synpunkter Örebro kommun: Kommunen ser positivt på etappmålen för luftföroreningar och vill särskilt framhålla vikten av ett mål för småskalig vedeldning. Två frågor som kommunen ställer sig är dock om målet för andelen persontransporter med kollektivtrafik, cykel och gång är tillräckligt bra samt på vilket sätt som målet ska följas upp.

Kapitel 16.2.1 - Begränsade utsläpp från vägtrafik i tätort

- Genomför riktade informationsinsatser om vinterdäcks egenskaper, särskilt mot ansvariga för offentlig upphandling och återförsäljare av däck och bilar.

Synpunkter Örebro kommun: Örebro kommun håller med om att informationsinsatser är viktiga men det måste också till andra styrmedel, till exempel lokala dubbdäcksförbud.

Kapitel 16.2.2 - Begränsade utsläpp från småskalig vedeldning

- Ändra i Plan- och bygglovsförordningen så att även byte av eldstad omfattas av anmälningsplikt så att inga pannor eller rumsvärmare som inte uppfyller gällande krav får installeras.
- Informationskampanj riktad såväl mot hushåll som mot kommuner om de skärpta kraven, deras respektive skyldigheter och hur eldning sker med så små utsläpp som möjligt.

Synpunkter Örebro kommun: Idag är det endast anmälningsplikt för installation av eldstad. Det bidrar till att privatpersoner kan installera vedkaminer utan att lämplighet, i exempelvis området, har granskats. I tätbebyggda områden kan det lätt bli en olägenhet för närboende med röklukt. Miljöförvaltningar får ofta in klagomål från privatpersoner. Enligt Energimyndigheten finns det inget behov av att ge kommunerna utökade befogenheter lagstiftningsmässigt då den lagstiftning och praxis som finns idag ger kommunerna stora möjligheter att ingripa. Även om det i de lokala hälsoskyddsföreskrifterna finns utrymme för ett tillfälligt förbud mot småskalig eldning inom vissa områden, är det dock i ett senare läge efter att boende upplever sig störda.

Installation av eldstad bör därför prövas mer djupgående. Närhet till grannfastigheter, topografi, förhärskande vindriktning och höjd på skorsten i förhållande till närliggande bostäder bör vara en del av prövningen för att minska risken för störning i omgivningen. Då har kommunen redan i prövningen möjlighet att säkerställa att olägenhet från eldstaden samt utsläppen till luft minskar. Det bör även finnas möjlighet att kommunen, redan vid planering av bostadsområden, kan förbjuda installationer av eldstäder eller endast tillåta exempelvis pelletskaminer i tätbebyggda områden.

Kampanjer för att öka kommunernas kunskap samt informera privatpersoner är bra.

För att få privatpersoner att välja att byta ut sin äldre vedkamin mot en bättre, miljöanpassad, är förslaget om skrotningspremie en positiv möjlighet. Utbytet är en kostnadsfråga för många och försvårar viljan att bidra till frisk luft. Alla som har en äldre eldstad bör ha möjlighet att söka skrotningspremie och då kunna välja bättre alternativ till sin vedkamin eller liknande.

För Örebro kommun

Lennart Bondeson (KD)

Ordförande för Kommunstyrelsens utskott för näringsliv och tillväxt